

Bestuursdienst

Bezoekadres
Waagstraat 1

Afdeling W&M
Steller G. Kortekaas / C. J. van Haaften
Onderwerp Jaarprogramma archeologie 2012

Postadres
Postbus 20001
9700 PB Groningen

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

In uw antwoord
graag datum en
kenmerk vermelden

Wij zijn met het
openbaar vervoer
bereikbaar,
buslijnen
1, 2, 3, 5, 6, 11, 13, 16

Telefoon (050) 367 82 30

Bijlage(n) 4

Ons kenmerk RO12.3031638

Informatie over
vertrektijden krijgt u
via telefoon 0900-92 92

Datum **19 APR 2012**

Uw brief van -

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

1. Inleiding

Voor u ligt het Jaarprogramma Archeologie 2012. Dit is een overzicht van te verwachten archeologische werkzaamheden in 2012 met een kostenraming en een dekkingsplan. Voor het archeologisch onderzoek zelf wordt in de meeste gevallen dekking gevonden in de betreffende projectbegrotingen. Dit geldt zowel voor particuliere als overheidsprojecten. Voor dekking van de nadeelcompensatie archeologiekosten en de overige archeologielasten stelt u jaarlijks een budget beschikbaar.

Dit bestedingsprogramma leidt niet tot een begrotingswijziging.

2.1 Bestedingsprogramma ISV-Archeologie 2012

Sinds 1985 heeft u voor archeologisch onderzoek een budget beschikbaar gesteld. Gedurende de afgelopen jaren was dit € 300.000 uit het ISV. Daarnaast ontvangen we uit de excessieve kostenpost van het Rijk 11 eurocent per voordeur, totaal bijna € 18.000 per jaar. Het totaal besteedbare budget per jaar is daarmee ongeveer € 318.000 (tot het einde van ISV per 2015).

Tegenover deze baten staan vaste lasten, incidentele lasten en reserveringen voor bestedingen op grond van vastgelegd beleid, totaal € 335.000.

* Vaste lasten (€ 60.500): kosten van depotruimte, onkostenvergoeding aan de Stichting Monument en Materiaal, kosten voor conservering van vondsten, documentatie, publicatiekosten e.d.;

* Incidentele lasten: reservering synthese 25 jaar gemeentelijke archeologie (€ 21.000); onderzoek bij toevalsvondsten (€ 18.000) en inspectie van onze gemeentelijke archeologische monumenten (€ 7.500);

* Reservering ten behoeve van nadeelcompensatie in 2012 (€ 95.000).

* Naast deze posten komen ten laste van het bestedingsprogramma nog verplichtingen (nadeelcompensatie en rapportages) uit voorgaande jaren, ten bedrage van ca. € 116.000,

De totaal geraamde kosten komen daarmee uit op € 318.000, gelijk aan het beschikbare budget. Tussen de afzonderlijke projecten kan worden geschoven, maar er worden niet meer verplichtingen aangegaan dan dat het beschikbare budget toelaat.

In de Beleidsregels Archeologie (2011) was aangekondigd dat per jaar € 120.000 zou worden gereserveerd voor de jaarlijkse nadeelcompensatie. De ervaring leert dat een minder hoge reservering afdoende is. Als gevolg van de daling van het aantal bouwaanvragen, is het beslag op de regeling geringer dan verwacht. Daarentegen nemen de overige, hiervoor genoemde kosten eerder toe dan af.

2.2 Bekostiging van archeologisch onderzoeken uit niet-ISVmiddelen

Het uitvoeren van archeologisch (voor)onderzoek is sinds 2007 een wettelijke verplichting, naar het principe dat de verstoorder betaalt. Een belangrijk deel van de archeologiekosten komt dus voor rekening van projecten. Dit geldt voor de markt, maar ook voor de gemeente zelf.

Het veldonderzoek Grote Markt-oostzijde/Groninger Forum zal in 2012 plaats vinden; de uitwerking en verslaglegging zal in de komende jaren worden afgerond. Net al vorig jaar zijn de resterende middelen in de begroting opgenomen (totaal € 1.999.625). Omdat dit project grotendeels plaatsvindt in 2012, wordt een aanvraag voorbereid voor een bescheiden cofinanciering uit de 'excessieve kostenpot' van het Rijk. De overige bijdragen uit andere gemeentelijke projecten belopen ongeveer € 169.900.

Als gevolg van de crisis in de bouw is er geen meeropbrengst bouwleges, die ten dele ten goede zou komen aan de archeologie (toevoeging aan het Groninger Archeologiefonds maximaal € 90.000/jaar). Tegelijkertijd namen de kosten van noodzakelijke documentatie van het bodemarchief niet af. Als gevolg daarvan is het archeologiefonds opgedroogd en moeten we in 2012 harder prioriteiten stellen.

3.1 Opgravingsprogramma archeologie in 2012

Duidelijk maken dat archeologie bij ingrepen in de bodem een factor van belang is, was één van de doelen van de aanpassing van de Monumentenwet in 2007. Om dat te bereiken wordt ieder te actualiseren of nieuw te maken bestemmingplan voorzien van een archeologieparagraaf. Daarin staan de consequenties voor de initiatiefnemer bij bodemverstoring. De in 2010 door u vastgestelde *Erfgoedverordening* vormt een tijdelijk noodverband voor bestemmingsplannen die nog niet geactualiseerd zijn.

De keuze waar wel en niet opgegraven moet worden is gestoeld op de archeologische verwachtingswaarde van een locatie. Uit de zich aandienende projecten wordt door ons vervolgens op vakinhoudelijke gronden een keus gemaakt waar archeologisch onderzoek het meest kansrijk is. De belangrijkste overwegingen daarbij

zijn de kansen die een onderzoek biedt om de kennis over de historische en/of ruimtelijke ontwikkeling van Groningen te verrijken. Daarbij wordt zorgvuldig bekeken of een voorschrift niet leidt tot onredelijke lasten voor de aanvrager en/of voor de gemeentelijke middelen (nadeelcompensatie), en of de financiële inspanning in verhouding staat tot het te verwachten archeologisch resultaat. De verantwoordelijkheid voor het uitvoeren en financieren van het archeologisch onderzoek ligt primair bij de initiatiefnemer.

Voor de vakinhoudelijke keuze wordt gebruik gemaakt van gegevens van de rijksoverheid (zie o.a. www.kich.nl) en de Nationale Onderzoeksagenda Archeologie (zie: www.noaa.nl), aangevuld met resultaten van eerder onderzoek binnen de gemeente. De NOaA bevat de laatste stand van kennis en biedt vragen voor toekomstig onderzoek, maar verdient lokaal uitwerking om keuzes beter te kunnen onderbouwen en vooral inzichtelijk te maken. Een lokale onderzoeksstrategie is in toenemende mate van nut bij het voor niet-archeologen inzichtelijk maken van de onderzoeksopgave. Deze zogenaamde lokale onderzoeksagenda wordt aan het einde van 2012 gepresenteerd.

Omdat een initiatiefnemer door de archeologie-regelgeving met onredelijk hoge kosten kan worden geconfronteerd, hebben wij een nadeelcompensatie-regeling in het leven geroepen. Daarvoor hebben wij budget gereserveerd in het bestedingsprogramma, zie 2.1.

3.2 Naar een synthese van de resultaten

In ruim 20 jaar gemeentelijke archeologie is een schat aan informatie verzameld. Verspreid over rapporten en publicaties is daarvan melding gemaakt. Een bundeling van de aanwezige kennis en vooral de synthese daarvan ontbreekt. In die ommissie proberen we in 2015 te voorzien. Hiervoor reserveren wij in de jaarlijkse bestedingsprogramma's middelen voor zover de begroting dat toelaat.

4.1 Beleid: Opgravingsvergunning, aanbesteding en gemeentelijke bewaarplaats

Sinds 1993 is de gemeente in het bezit van een opgravingsbevoegdheid, zoals vrijwel alle grotere gemeenten in Nederland. Hiermee kunnen wij zelfstandig opgravingen uitvoeren samen met de circa 10 vrijwilligers van de Stichting Monument en Materiaal. De opgravingsvergunning wordt uitsluitend ingezet bij een deel van de gemeentelijke projecten.

In toenemende mate is het noodzakelijk gemeentelijk archeologisch werk aan te besteden. Daarom is in 2011 in een raamcontract al het gemeentelijk archeologisch vooronderzoek aanbesteed. Voor de opgraving van de Grote Markt-oostzijde is dit ook gebeurd. Omdat we het belangrijk vinden een project tijdens de uitvoering inhoudelijk te kunnen sturen – archeologie blijft onvoorspelbaar - is daarbij gekozen voor aanbesteding op basis van regie en niet voor uitbesteding van het gehele onderzoek, van veldwerk tot en met rapportage. Randvoorwaarden daarbij zijn dat het veldwerk wordt afgerond binnen de beschikbare tijd en dat de kosten van het archeologische

onderzoek (veldwerk én uitwerking/rapportage) binnen de vastgestelde financiële grenzen blijven.

De gemeentelijke bewaarplaats voor bodemvondsten (en documentatie) is door de Provincie Groningen officieel als archeologisch depot aangewezen, zodat de eigendom van vondsten en documentatie ook in de toekomst bij de gemeente ligt. Het tekort aan ruimte wordt opgelost door extra ruimte te huren bij het interprovinciale depot te Nuis.

4.2 Archeologen binnen de gemeente

De gemeentelijke archeologie bestaat in de kern uit twee gemeentelijke archeologen en de depotbeheerder/conservator, vanouds aangevuld met twee medewerkers via de vroegere banenpoolregeling. Daarnaast zijn er ongeveer tien vrijwilligers van de Stichting Monument en Materiaal actief. De financiering van de gemeentelijk archeologen zal in toenemende mate gevonden gaan worden binnen de projecten (al dan niet vanuit de gemeente geëntameerd), waarin de archeologie een rol speelt.

4.2 Beleid: Archeologie en publiek

Een uit de opgravingsvergunning voortvloeiende verplichting is het publiceren van de opgravingsresultaten. Hierin is een achterstand ontstaan. Over het inlopen daarvan wordt met de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed contact onderhouden. De basisrapporten worden op het internet gepubliceerd in de serie *Stadse Fratsen* (zie: www.stichtingmenm.nl) en gelinkt aan de Cultuurhistorische Waarden Kaart op de gemeentelijke website (zie: www.groningen.nl/monumenten). Beknopte op en breed publiek gerichte verslagen worden ondermeer in ons Jaarboek *Hervonden Stad* gepubliceerd en ook op internet.

Stadgers worden op diverse manieren bij de Grote-Marktopgravingen betrokken: de uitkijksteiger met toelichting op vrijdagmiddag; website met filmpjes, uitzendingen op OOG-TV, lezingen in samenwerking met het Groninger Forum/Groninger Archieven, etc. Deze goed ontvangen publieksvoorlichting zal de komende jaren voor de Grote-Marktopgravingen worden voortgezet.

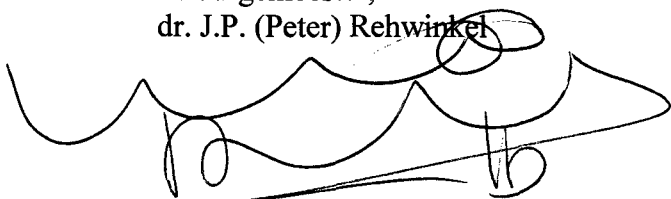
Ook de goede samenwerking met het Groninger Museum en het Groninger Forum wordt in de komende jaren gecontinueerd. Het plan voor een reizende expositie met opgegraven stad-Groninger kostbaarheden is vorig jaar uitgevoerd, met bezoeken aan braderieën en scholen onder de titel *Schat zoekt Vinder* (zie: www.schatzoektvinder.nl). Bij de vondsten zijn verhalen verteld, die ook staan beschreven in het bijbehorende schattenboek, dat beschikbaar is gesteld aan de bovenbouw van de Groninger Basisscholen. In het begin van 2012 is het project afgerond.

De Cultuur Waarden Kaart (CWK) op internet wordt de komende jaren gecompleteerd en vormt daarmee dé ontsluiting van de resultaten van archeologisch onderzoek. De 3D-reconstructie van Groningen rond 1470 is afgelopen zomer gepresenteerd. Het is een project van het Noordelijk Scheepvaartmuseum, mede door ons geadviseerd (zie: www.losdigitalos.nl).

Wij verwachten u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd over het archeologisch onderzoek in de gemeente.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

Bijlage 1 Voorgenomen archeologische onderzoeken in 2012 met begroting van de kosten en voorgenomen dekking.

Object	Periode Start	verplichting	Kosten	Dekking	Dekking	Dekking	Dekking
			Totaal, ramingen	ISV 2012	budget Grote Markt-oostzijde	Diverse projecten gemeente	private projecten
Opgravingen							
gemeentelijke projecten							
Grote markt oostzijde rapportages 2009-2011	2012	voorschrift	€ 100.000		€ 100.000		
Grote Markt oostzijde-Martinikerhof DNA en 14C-onderzoek	2012	voorschrift	€ 200.000		€ 200.000		
Grote Markt oostzijde-Martinikerhof uitwerking 2011	2012	voorschrift	€ 75.000		€ 75.000		
Grote Markt oostzijde Forum 2012-2014	2012-2014	voorschrift	€ 1.624.625		€ 1.624.625		
Boterdiep schots 8 (2009) en 9 en rapportage	2012-2013	voorschrift	€ 75.000	€ 22.000			PM
Abrug en riolering binnenstad 2009 rapportage	2012	voorschrift	€ 23.400			€ 23.400	
Damsterdiep 2008-2009 rapportage	2012	voorschrift	€ 7.500	€ 7.500			
Damsterdiep houtbekleding garage	2012	coll. besluit	€ 4.000	€ 4.000			
Helpermaar-eiland 2009 rapportage	2012	wettelijk	€ 2.500	€ 2.500			
Riolering Rivierenbuurt	2011-2012	voorschrift	€ 30.000			€ 30.000	
ringweg oost vooronderzoek en herinrichting (provincie, gemeente)	2012	voorschrift	€ 5.000	€ 5.000			PM
SOZAWE en station Europapark station rapportage (taakstellend)	2012	voorschrift	€ 116.500			€ 116.500	
Helperzoom bakengat	2011-2012	voorschrift					PM
Aduarddiepsterweg 14-1		PM					
onvoorzien en onbekend							
subtotaal			€ 2.263.525	€ 41.000	€ 1.999.625	€ 189.900	
Private projecten							
excessieve kosten, regeling vóór vaststelling beleidsregels							
Helpermaar fase 1 afrekening campagne 2007-2009 laatste termijn		afpraak	€ 42.000	€ 31.000			€ 11.000
Muurstraat 20-24 en 26 rapportage, afrekening nadeelcompensatie		voorschrift	€ 15.000	€ 15.000			
Hoge der A 3 en 4 begeleiding en afrekening nadeelcompensatie		voorschrift	€ 15.000	€ 15.000			
Martinikerhof 23		voorschrift	€ 9.000	€ 9.000			
Akerstraat 20 voorschrift ca 2004		onbekend		PM	PM		
Nieuweweg-Oostersingel voorschrift 2008		onbekend		PM	PM		PM
Reiemarkersrijge voorschrift 2008		onbekend		PM	PM		PM
Schuutendiep/Oude weg voorschrift 2008		onbekend		PM	PM		PM
Visserstraat 29-31 voorschrift 2010		onbekend		PM	PM		PM
onvoorzien en PM			€ 5.000	€ 5.000			
subtotaal			€ 86.000	€ 75.000			
Beleidsregels Archeologie 2011							
excessieve kosten in 2011		voorschrift	€ 5.000	€ 5.000			
excessieve kosten in 2012 reservering		reservering	voorschrift	€ 120.000	€ 90.000		PM
subtotaal			€ 125.000	€ 95.000			
Waarnemingen, verkenningen en waarderungen							
Reitdiep wijken 3 en 4 (Gemeente)	winter	voorschrift		PM			PM
Noordijkeweg 12		waarneming	€ 7.500	€ 7.500			
Helpermaar-noordzijde vooronderzoek (Ontwikkelaar)	2012?	voorschrift		PM			PM
Kempkensberg linie van Helpman		waarneming	€ 10.500	€ 10.500			
fietspaden ringweg en spoorlijn (Gemeente)	voortjaar?	voorschrift		PM			PM
archeologische monumentenwacht	beleidsregels		€ 7.500	€ 7.500			
subtotaal			€ 25.500	€ 25.500			
Conservering vondsten, specialistisch onderzoek en depot							
Conservering/datering		vast	€ 4.000	€ 4.000			
Huur depot Nuis 2010 en 2011		vast	€ 6.000	€ 6.000			
onderhoud depotruimte		vast	€ 1.500	€ 1.500			
reservering synthese 2013/2014		voorstel	€ 63.000	€ 21.000			
subtotaal			€ 74.500	€ 32.500			
Publicaties en exposities							
publicatiekosten divers		vast	€ 6.000	€ 6.000			
subtotaal			€ 6.000	€ 6.000			
Diversen							
Vergoeding M&M		afpraak	€ 40.000	€ 40.000			
Vergoeding WIW t/m maart 2011		verplichting	€ 3.000	€ 3.000			
subtotaal			€ 43.000	€ 43.000			
totaal			€ 2.623.525	€ 318.000	€ 1.999.625	€ 169.900	
Bijdrage ISV-II programma Archeologie 2009	300.000						
11ct excessieve kostentoedeling/voordeur/jaar (2012)	18.000						
Totaal besteedbaar in 2009	318.000						
resultaat							

€ 318.000
€ -

Bijlage 2

Archeologisch onderzoek in 2012: opgravingen

Ook in 2012 wordt het grootste deel van het archeologisch onderzoek gedomineerd door gemeentelijke projecten, waarvan de kosten in de meeste gevallen zijn opgenomen in de specifieke projectbegrotingen (bijlage 1). Een deel van dat werk bestaat uit de afronding van projecten uit voorgaande jaren (Grote Markt-oostzijde, Martinikerkhof, Boterdiep schots 9, A-brug, riolering binnenstad, Damsterdiep en Helpermaar-eiland). Het gravende onderzoek aan de Grote Markt-oostzijde en het Martinikerk wordt weer ter hand genomen in maart van dit jaar. De rapportage zal dan in de jaren daarna plaatsvinden. De kosten worden gedekt uit de daarvoor reeds beschikte middelen. Een ander financieel omvangrijk project betreft een nederzetting uit de jonge steentijd, in de bouwput voor de nieuwbouw voor SOZAWE en Station Europapark. Het veldwerk daarvan is voor juli 2011 afgerond, de rapportage is aan het einde van 2012 gereed. Met afronding van Helpermaar-eiland (door twee studenten van de RuG) zijn kleine kosten gemoeid (ten laste van het ISV-archeologiebudget), een provinciaal herinrichtingsproject aan de oostelijke ringweg behoeft mogelijk wat cofinanciering, omdat het bij de aanpassing van de ringweg buiten het werk en de provinciale financiering zal vallen. Het enige particuliere project waarbij archeologisch onderzoek in de voorschriften is opgenomen, is Visserstraat 29-31, waarvan niet zeker is of dat ook dit jaar in uitvoering komt. Zowel aan de Kempkensberg (DUO) als aan de Noorddijkerweg 12 is een beperkte archeologische opgraving/waarneming noodzakelijk, die niet als voorschrift in een vergunning kon worden opgenomen.

Vooronderzoek in 2012

Onder de in 2007 vernieuwde Monumentenwet neemt het uitvoeren van archeologisch vooronderzoek (proefboringen en -opgravingen) een belangrijke plaats in in het ruimtelijke ordeningsproces. Doel van dit vooronderzoek is om uit te maken of er sprake is van archeologie die behoudenswaardig is en die opgegraven dient te worden, wanneer het ter plekke niet kan worden bewaard. Die kennis is noodzakelijk om (bouw)aanvragen te kunnen beoordelen en ook voor het maken van bestemmingsplannen. In alle gevallen worden de (beperkte) kosten van het verplichte onderzoek gedragen door het project en bestaat de gemeentelijke taak uit (soms het schrijven of) beoordelen van een Programma van Eisen, het medebeoordelen van offertes, het uitvoeren van veldinspecties en tenslotte het screenen en accorderen van het eindrapport met adviezen.

Voor 2012 is (aanvullend) archeologisch vooronderzoek voorzien voor wellicht het project Regiotram en Helpermaar. De proefsleuven binnen het project Reitdiepwijken aan de Friesestraatweg is begin 2012 afgerond.

Bijlage 3

Resultaten van opgravingen in 2011

Van de in voorgaande jaren opgelegde archeologievoorschriften bij particuliere bouwprojecten is in 2011 maar een klein deel tot uitvoering gekomen. In bijlage 1 zijn deze onder 'private projecten' terug te vinden.

Het meest omvangrijke onderzoek in 2011 was de opgraving van een nederzettingsterrein uit het begin van de jonge steentijd uit ca 5000 v. Chr., in de kelder onder de nieuwbouw voor SoZaWe aan de Boumaboulevard. Dergelijke nederzettingen worden in gave staat erg weinig teruggevonden; deze was bewaard gebleven onder een natuurlijke kleilaag. De arbeidsintensieve opgraving is uitgevoerd door een archeologiebedrijf samen met een tiental studenten van de Rijksuniversiteit Groningen en Saxion Next Deventer, samen met enkele medewerkers van Iederz in het kader van 'social return'. Voorafgaand aan de bouw van het naastgelegen station Europapark, konden aan de kant van de Helperzoom, iets hoger op de flank van de Hondsrug sporen uit de ijzertijd worden gedocumenteerd.

Studenten archeologie boorden in de Bessemoerstrook en traceerden daar de sloten van de vroegere verkaveling. Ook werd de rand van de oude, nu verdwenen Drentse A aangesneden, waar deze het noordelijkste deel van de Hondsrug raakt. Een zijtak van dezelfde Drentse A werd gevonden op de plek van de gesloopte Trefkoel aan de Zonnelaan. De al lang verdwenen Hunzestroom werd bij een rioolbegeleiding teruggevonden in de Oosterparkwijk. Ander (borend) vooronderzoek werd ondermeer uitgevoerd in het kader van de voorgenomen aanleg van de Sontbrug (nederzetting uit de ijzertijd) en van de herinrichting van de grote Long in Beijum (middeleeuwse woonplaats).

Een opgraving in de Violenstraat na de sloop van de schoolgebouwen leverde tegen de verwachting in weinig sporen op en kon halverwege worden gestaakt. Daarentegen veroorzaakte het dieper aanleggen van een kelder aan de Hoge der A een noodopgraving, met een zeldzame bronzen sleutel en ivoren kam uit ca 800 als meest bijzondere vondsten.

Het opgraven van een deel van de begraafplaats onder het Martinikerkhof was het eerste deelproject dat kon worden uitgevoerd onder de archeologie-aanbesteding Grote markt-oostzijde/Groninger Forum. Enige tientallen begravingen uit de periode ca 900 tot ca 1800 konden worden gedocumenteerd. Dit bijzondere onderzoek wordt in het voorjaar van 2012 in het veld afgerond, waarna de uitwerking en analyse nog enige tijd zal gaan vergen.

Bijlage 4
Financieel overzicht werkelijke uitgaven programma archeologie 2011

Programma Archeologie 2011						
Peildatum: 31-12-2011						
Archeologie (lasten)	Project- en deelpro	Financieel nummer t	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie
			2010	t/m 31-12-2010	2011	t/m 31-12-2011
- Opgravingen en waarnemingen	2FA2011-0100	850005940001	€ 1.490.000,00	€ 211.528,90	€ 3.074.900,00	€ 241.323,81
- Excessieve kosten 3% regeling	Was nog geen d	850005940005			€ 225.000,00	
- Excessieve kosten, Beleidsregels Archeologie 2011			€ 275.500,00	€ 61.207,28	€ 90.000,00	€ 57.252,43
- Verkenningen en waardeningen	2FA2011-0200	850005940007	€ 90.000,00	€ 83.468,87	€ 107.500,00	
- Conservering vondsten, specialistisch onderzoek en depot	2FA2011-0300	850005940002			€ 49.000,00	€ 180.779,19
- Publicaties en exposities	2FA2011-0400	850005940003	€ 27.500,00	€ 26.461,36	€ 36.500,00	€ 82.709,63
- Diversen	2FA2011-0900	850005940004			€ 42.750,00	€ 18.231,09
- Archeologie Grote Markt	2FA0003-0001/0	850005900001/00	€ 97.000,00	€ 7.520,95		€ 296.118,68
- Archeologie Damsterdiep	2FA0002-0001/0	850005890001				€ 6.824,00
Totaal			€ 1.980.000,00	€ 390.187,36	€ 3.625.650,00	€ 883.238,83
			Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie
Archeologie (dekking)			2010	t/m 31-12-2010	2011	t/m 31-12-2011
Bijdrage ISV-III Archeologie			€ 300.000,00	€ 300.000,00	€ 300.000,00	€ 300.000,00
Externe dekking (overig)			€ 401.000,00		€ 300.000,00	
Dekking uit diverse gemeentelijke projecten			€ 995.000,00	€ 0,00	€ 90.000,00	
Exploitatiebudget "Bestrijding excessieve archeologiekosten"			€ 52.000,00	€ 72.000,00	€ 3.167.400,00	€ 548.701,31
Overtekening Jaarprogramma Archeologie 2011			€ 17.000,00		€ 18.000,00	
			€ 215.000,00		€ 50.250,00	
Totaal			€ 1.980.000,00	€ 372.000,00	€ 3.625.650,00	€ 848.701,31
Saldo dekking -/- lasten				€ 18.187,36		-€ 34.537,52